

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของตลาดกลางการเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการกำหนด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ซื้อและผู้ขายที่เข้ามาใช้บริการของตลาดกลางการเกษตรท่ายาง ซึ่งผู้ซื้อและผู้ขายจะเป็นทั้งสมาชิกและไม่ได้เป็นสมาชิกของตลาดกลางการเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเขตพื้นที่ 5 เขต ได้แก่ พื้นที่อาคารคัดแยก พื้นที่อาคารพีชไร้ พื้นที่อาคารมะนาว พื้นที่ตลาดสด และพื้นที่บริเวณห้องแถว

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ซื้อและผู้ขายที่เข้ามาใช้บริการของตลาดกลางการเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ทั้งที่เป็นสมาชิกและไม่ได้เป็นสมาชิก ในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2549 โดยดำเนินการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ศึกษาใช้วิธีการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรสำหรับคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 สามารถคำนวณได้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548 : 48) ดังนี้

$$n = \frac{P(1 - P)(Z)^2}{e^2}$$

- เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 P = ค่าเปอร์เซ็นต์ที่ต้องการจะสุ่มจากประชากรทั้งหมด
 e = ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง
 Z = ระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้
 (ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% Z มีค่าเท่ากับ 1.96)

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{(0.50)(1 - 0.50)(1.96)^2}{0.05^2}$$

$$n = \frac{(0.50)(0.50)(3.8416)}{0.0025}$$

$$n = \frac{0.9604}{0.0025}$$

$$n = 384.16$$

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา 400 ราย เพื่อจะได้ตัวอย่างจากกลุ่มต่างๆ ของประชากรครบทุกกลุ่ม ซึ่งจากตัวอย่างนี้จะได้ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการในแต่ละกลุ่มตามสัดส่วนของประชากร

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อคำนวณหากลุ่มตัวอย่างได้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (quota sampling) โดยแบ่งกลุ่มผู้ซื้อและผู้ขายที่เป็นสมาชิก และไม่เป็นสมาชิกของตลาดกลาง การเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 4 กลุ่ม เท่าๆ กัน ซึ่งจะได้กลุ่มละประมาณ 100 ตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของ ผู้ซื้อและผู้ขายที่เป็นสมาชิก และไม่เป็นสมาชิกของตลาดกลาง การเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มตัวอย่าง	สมาชิก	ไม่เป็นสมาชิก
ผู้ซื้อ	100	100
ผู้ขาย	100	100
รวม	200	200

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (cluster sampling) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ออกเป็นกลุ่มย่อยๆ ตามเขตพื้นที่ของตลาดกลางการเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

ตารางที่ 3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างเขตพื้นที่ของตลาดกลางการเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

เขตพื้นที่	ผู้ซื้อ		ผู้ขาย	
	สมาชิก	ไม่เป็นสมาชิก	สมาชิก	ไม่เป็นสมาชิก
พื้นที่อาคารคัดแยก	20	20	20	20
พื้นที่อาคารพืชรไร้	20	20	20	20
พื้นที่อาคารมะนาว	20	20	20	20
ตลาดสด	20	20	20	20
ห้องแถว	20	20	20	20
รวม	100	100	100	100

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยศึกษาค้นคว้าในส่วนของ ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของตลาดกลางการเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) ที่เป็นมาตรฐานเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ จะเป็นเครื่องมือการวัดระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของตลาดกลาง การเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยคำถามและมีขั้นตอนดังนี้

1. วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย ได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษาจากเอกสาร ผลงานวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบเนื้อหาของแบบสอบถาม

1.2 สร้างแบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถามและคำตอบที่ต้องการเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3 นำแบบสอบถามให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแนะนำเพื่อที่จะแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ดังมีรายชื่อ ดังนี้

1.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสนาะ กลิ่นงาม คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

1.4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันทนา กลิ่นงาม อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

1.4.3 อาจารย์กัลยา สมมาตย์ อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ

1.5 ทำการทดสอบเครื่องมือ (pretest) เพื่อประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยนำไปทดสอบกับผู้ใช้บริการของตลาดกลางการเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 40 ราย เป็นสมาชิกจำนวน 20 ราย และไม่เป็นสมาชิกจำนวน 20 รายของตลาดกลางการเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา เพื่อพิจารณาความยากง่ายของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาและความเข้าใจตรงกันของคำถาม เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) และใช้การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha coefficient) ได้ค่าเท่ากับ 0.9535 ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

1.6 ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ตามเนื้อหา (content) และโครงสร้าง (construct) ให้มีความสมบูรณ์และน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

1.7 นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งมีทั้งแบบปลายเปิด (open-ended question) และแบบสอบถามแบบปลายปิด (close-ended question) แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ขาย เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ ระยะเวลาในการเข้ามาใช้บริการของตลาดกลาง การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สินค้าที่ขายในตลาดกลาง

ข้อมูลทั่วไปของผู้ซื้อ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ ระยะเวลาในการเข้ามาใช้บริการของตลาดกลาง การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สินค้าที่ซื้อในตลาดกลาง

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของตลาดกลางการเกษตรทำยาง โดยคำถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวความคิด และวัดระดับความคิดเห็นของการให้บริการ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านระบบการให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ จากแบบสอบถามแต่ละข้อคำถามจะมีคำตอบที่แสดงระดับความคิดเห็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ให้เลือกตอบ 5 ระดับ โดยจะกำหนดค่าน้ำหนักตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนแต่ละข้อดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ค่าน้ำหนักของตัวเลือก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 5
เห็นด้วย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4
ไม่แน่ใจ	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 3
ไม่เห็นด้วย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1

กำหนดระดับค่าคะแนนเฉลี่ยพิจารณาระดับความคิดเห็นได้จัดช่วงคะแนนดังนี้ เบสท์ (Best, 1981 : 171)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	เห็นด้วย
คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	ไม่แน่ใจ
คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	ไม่เห็นด้วย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายปิด (close-ended question) แสดงความต้องการของผู้ใช้บริการต่อการให้บริการตลาดกลางการเกษตรทำยาง

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด (open-ended question) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของผู้ให้บริการของตลาดกลางการเกษตรทำยางให้มีการปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาของการให้บริการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาจะประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ซื้อและผู้ขายที่เข้ามาใช้บริการในตลาดกลางการเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดไปประมวลผลและวิเคราะห์ผลทางสถิติ

วิธีการ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในช่วงเดือนสิงหาคม 2549 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 แบบสอบถามสำหรับผู้ซื้อ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ซื้อ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการตลาดกลางการเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ส่วนที่ 3 คำถามแสดงความต้องการของผู้ใช้บริการตลาดกลางการเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ

1.2 แบบสอบถามสำหรับผู้ขาย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ขาย

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการตลาดกลางการเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ส่วนที่ 3 คำถามแสดงความต้องการของผู้ใช้บริการตลาดกลางการเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ

2. ข้อมูลทุติยภูมิ

ได้จากเอกสารและรายงานต่างๆ ของสหกรณ์การเกษตรท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และจากหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis) เป็นหลักของแบบสำรวจ (editing) และดำเนินการลงรหัสตามคู่มือการลงรหัส (code books) หลังจากนั้นจะตรวจสอบแบบสำรวจเพื่อความถูกต้องอีก 1 ครั้ง แล้วจึงดำเนินการถ่ายรหัสลงในแบบฟอร์มถ่ายข้อมูล (transfer sheet) บรรจุข้อมูลในคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ผลการวิจัย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

1. วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยการหา ค่าร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
2. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างกับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อการให้บริการของตลาดกลางการเกษตรทำยาง โดยใช้ค่า t-test และ F-test

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

1. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ยหรือมัชฌิมเลขคณิต (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อบรรยายตัวแปรตามลักษณะข้อมูล
2. สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวแปรเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่า t-test ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่ม 2 กลุ่ม และ F-test ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป